

Till berörd remissinstans

ANGÅENDE REMISSEN OM ERSÄTTNINGSSYSTEM INOM SOCIALPSYKIATRIN

Detta gäller remissvar på ”Ersättningssystem inom socialpsykiatri”
Dnr: 325-623/2009

Remisstiden sträcker sig till den 30 november 2009, vilket vi ber er respektera. Om det av några skäl inte är möjligt för er att inkomma med svar inom utsatt tid måste en kontakt tas med den för ärendet ansvariga personen på roteln.

Ansvarig handläggare/borgarrådssekreterare på Finansroteln är Fredrik Sunqvist, tfn 508 29 138.

Remissvar skickas till:

- Finansroteln i **digital form (word/excel)**. Ange KS:s diarienummer som namn på ärenderubrik. Ex: KS 314-331-2004
- KF/KS kansli i **pappersform**.

Adresserna är följande:

Rotelns e-post: RI-remissvar (GroupWise) eller
RI-remissvar@stadshuset.stockholm.se

KF/KS kansli, Stadshuset, 105 35 STOCKHOLM

Med vänliga hälsningar

Finansroteln

Remitteringsmapp

Ärende: Ersättningssystem inom socialpsykiatri

För yttrande senast: 30 november

Stadsdelsnämnderna
Samtliga

Facknämnderna
SAN

Övriga

Handläggare: Susanne Leinsköld
Telefon: 08-508 29 660

Till
Kommunstyrelsen

Komplettering till ärende ersättningsystem inom socialpsykiatri

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Föreslagen ersättningsmodell och ersättningsnivåer, med de i detta ärende föreslagna justeringar, fastställs att gälla inom socialpsykiatri från och med den 1 januari 2010.

Irene Lundquist Svenonius
Stadsdirektör

Carina Lundberg Uudelepp
biträdande stadsdirektör

Sammanfattning

Stadsledningskontoret har i ärende dnr 325-623/2009 utarbetat ett förslag på en ersättningsmodell som bygger på en fast ersättning i tre nivåer inom socialpsykiatri. Stadsledningskontoret har även tagit fram en metod för att mäta utförarens resursåtgång för att ge det stöd den enskilde beviljats enligt beslut. Ärendet har under sommaren 2009 varit ute på remiss till samtliga stadsdelsnämnder samt socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden. I de svar som inkommit har det framkommit synpunkter från flera stadsdelsnämnder på ersättningen inom boendestöd samt cirkelverksamhet. I detta ärende föreslås därför en sänkning av ersättningen i nivå ett och två inom boendestöd samt att cirkelverksamhet utgår ur förslaget om valbara insatsformer. Ersättningen för lokal- och gemensamhetsyta avseende boendestöd föreslås ändras till en månadsersättning.

Bakgrund

Stadsledningskontoret har utarbetat ett förslag till ersättningssystem inom socialpsykiatri. Ersättningen bygger på en fast ersättning i tre nivåer för samtliga föreslagna insatsformer utom cirkelverksamhet där endast en ersättningsnivå har föreslagits (Dnr 325-623/2009). Förslaget har varit ute på remiss under sommaren 2009. I samband med remissvaren har synpunkter inkommit som medför att stadsledningskontoret nu i ett kompletterande ärende föreslår att tidigare förslag avseende ersättning i nivå ett och två inom boendestöd ändras. Vidare har några stadsdelsnämnder även haft synpunkter på att föreslagen ersättningsnivå avseende cirkelverksamhet är för låg.

Då ersättningssystemet inte får bli kostnadsdrivande enligt kommunfullmäktiges uppsatta mål har nu stadsledningskontoret i detta ärende sett över de föreslagna ersättningsnivåerna inom ovanstående insatsformer.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets förnyelseavdelning.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige beslutar införa den ersättningsmodell med tillhörande ”peng” inom socialpsykiatri i ett valfritetssystem som föreslagits i ärende dnr 325-623/2009 med följande ändringar:

Boendestöd

Synpunkter har inkommit i remissförfarandet avseende att de tidigare föreslagna nivåerna inom boendestöd, särskilt nivå ett, skulle innebära ökade kostnader. Enligt flera stadsdelsnämnder har flertalet av klienter med beslut om boendestöd enbart en insatstid på upp till 2-3 timmar i månaden. Därmed skulle timersättningen med tidigare föreslagen ersättning i nivå ett avsevärt överstiga dagens kostnader.

Stadsledningskontoret föreslår därför en sänkning av nivå ett och nivå två. Beräkningarna av de nya ersättningsnivåerna har utgått ifrån ett medeltal av insatstimmar i nivå ett och nivå två. Nivåerna innehåller spannet 1-7 timmar samt 8-18 timmar. Medeltalet är satt till 3,5 timmar respektive 13 timmar. Timersättningen har också sänkts. Stadsledningskontoret har utgått från en beräknad medellön där hänsyn också tagits till kostnader för gångtid, semestervikarie samt arbetsledning och tid för dokumentation.

Nytt förslag till ersättning inom boendestöd kommunal verksamhet

Boendestöd 260 dagar Poäng	<i>Ersättning per månad enligt tidigare förslag</i>	<i>Ersättning per månad enligt nytt förslag</i>
0-10 (1-7 tim)	2 695	1 260
12-34 (8-18 tim)	6 160	4 680
36- (19 tim -)	8 855	8 855

Nytt förslag till ersättning inom boendestöd privat verksamhet

Boendestöd 260 dagar Poäng	<i>Ersättning per månad enligt tidigare förslag</i>	<i>Ersättning per månad enligt nytt förslag</i>
0-10 (1-7 tim)	2 760	1 290
12-34 (8-18 tim)	6 308	4 792
36- (19 tim -)	9 068	9 068

Ändring av schablonersättning inom boendestöd

Ersättningen för lokal- och gemensamhetsyta kommer att ersättas per månad och inte per timme som tidigare angivits.

Schablonersättning för lokal- och verksamhetsyta

Ersättning/ Instansform	Boendestöd (ersättning per månad)
kommunal regi/ entreprenad	120
privat regi	120

Komplettering till ärende ersättningssystem inom socialpsykiatri

105 35 Stockholm. Ragnar Östbergs Plan 1
Telefon 08-508 29 000. Fax 08-508 29 695
kommunstyrelsen@stadshuset.stockholm.se

www.stockholm.se

Cirkelverksamhet

Synpunkter har även inkommit avseende ersättningen för cirkelverksamhet. Förslagen ersättning var baserad enbart på kostnaden för en studievägledare och tre timmar per kurstillfälle. Enligt de stadsdelsnämnder som haft synpunkter finns även bl.a. kostnader för fast personal som behövs för att ge den enskilde stöd i att delta i verksamheten. Förslaget ansågs av några stadsdelsnämnder även vara ofördelaktigt avseende hyreskostnader för de verksamheter som bedriver enbart cirkelverksamhet.

Cirkelverksamhet utgör en väldigt liten verksamhet som inte heller finns inom alla stadsdelsnämnder. Kostnader uppgår till ca 6 mkr av den totala kostnaden på ca 240 mkr för de föreslagna insatsformerna inom socialpsykiatri. Stadsledningskontoret föreslår därför att denna verksamhet helt utgår ur förslaget och alltså inte ingår bland de insatsformer som omfattas av valfrihet. Stadsledningskontoret föreslår istället att det även fortsättningsvis ska vara upp till varje stadsdelsnämnd att välja hur denna verksamhet ska organiseras och ersättas.

Mätresultat från provmätningar – bilaga 1 till ärende 325-623/2009

Resultat

Mätningarna visade följande:

Boende med särskild service/gruppboende (totalt antal resursmätningar: 23 av ca 130 (17%))

Nivå	1	2	3
Poäng	0-14	16-38	40-72
%	8 %	64 %	28 %

Stödboende (totalt antal resursmätningar: 38 av ca 187 (20%))

Nivå	1	2	3
Poäng	0-10	14-36	38-72
%	37 %	52 %	11 %

Boendestöd (totalt antal resursmätningar: 221 av ca 1017 (22%))

Nivå	1	2	3
Poäng	0-10	12-34	36-72
%	42 %	55 %	3 %

Sysselsättning (totalt antal resursmätningar: 90 av ca 800 (11%))

Nivå	1	2	3
Poäng	0-8	10-16	18-24
%	42 %	57 %	1 %

Resultaten för cirkelverksamheter utgår eftersom provmätningarna visade att det fanns svårigheter att genomföra resursmätningar för denna insatsform.

Provmätningen visade att det var en stor spridning avseende resursåtgång inom gruppboendena. Av de 22 personer som uppmättes låg spridningen i poäng mellan 12 till 50 poäng (av högst 72 möjliga poäng). Flera av gruppboendena hade boende med tung psykiatrisk problematik och/ eller äldre med omfattande somatisk behov av omvårdnad vilket medförde höga poäng.

Av de 38 personer som uppmättes på stödboendena låg spridningen inom ett större spann än inom gruppboenden, från 4 poäng till 58 poäng. Det var flera på stödboenden som avvaktade en annan boendeform, antingen en plats på ett gruppboende eller ordinärt boende. Några av stödboendena fungerade mer som boendestöd vilket också kan vara en förklaring till att många uppmättes med låga poäng.

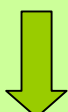
På bondestödsverksamheterna fanns en koncentration av personer som uppmättes mellan poängen 4-20. Det visar på att många personer med boendestöd hade en förhållandevis låg stödinsats. Spridningen låg mellan 2 till 54 poäng.

För sysselsättningen låg spridningen i poäng mellan 2 till 22 poäng (av högst 24 möjliga poäng). De flesta låg i spannet 4-14 poäng. Det var få deltagare som krävde stora resurser inom sysselsättning.

Utöver detta har stadsledningskontoret jämfört 52 av mätresultaten med de underlag som finns kring varje person där det gjorts en s.k. DUR- utredning. Undersökningen visar en stor samstämmighet mellan mätningarna och underlagen avseende boendestöd. Vad gäller övriga insatsformer är den enskildes behov av stöd för översiktligt beskrivna i underlagen (utredning, beslut, beställning och genomförandeplan) för att kunna göra denna jämförelse. Det fanns också för få DUR-utredningar gjorda för att kunna göra någon analys inom boendeformerna. Det har dock inte framkommit någon information som motsäger det som framkommit i provmätningarna

Sysselsättning - Fokusera på om utföraren måste avsätta resurser inom varje område för att ge stöd åt den enskilde och i så fall hur mycket? (OBS - det är inte den enskildes behov som ska mätas!)

Aktivitet 	Inget stöd	Visst stöd Personen klara oftast av att genomföra aktiviteten själv, eller på annat sätt, och utföraren ger stöd ibland och/eller stödet är ej tidskrävande	Stöd Personen har vanligtvis behov av stöd och utföraren ger stöd som är tidskrävande alt. att det krävs två personal	Stort stöd Personen är i behov av mycket stort stöd och stödet som utföraren ger är påtagligt tidskrävande och utförs flera ggr/v
Närvaro Avsätter utföraren resurser för att ge stöd till den enskilde med att komma till verksamheten och att delta enligt uppgjord planering?	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Aktivt deltagande Avsätter utföraren resurser för att ge den enskilde stöd i att vara aktiv och fullfölja arbetsuppgifterna/sysselsättningen?	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Kognitiv förmåga Avsätter utföraren resurser för att ge den enskilde extra stöd för att förstå hur arbetsuppgifter ska utföras i form av t ex extra genomgång av instruktioner?	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Social förmåga Avsätter utföraren resurser för att ge den enskilde stöd avseende att komma i kontakt med/upprätthålla, vidmakthålla och vistas i ett socialt sammanhang.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Bonde/Boendestöd: ADL – Kontakter

Bilaga 2

Fokusera på om utföraren måste avsätta resurser inom varje område för att ge stöd åt den enskilde och i så fall hur mycket? (OBS – det är inte den enskildes behov som ska mätas!)

Aktivitet 	Inget stöd	Visst stöd Personen klarar oftast av att genomföra aktiviteten själv, eller på annat sätt, och utföraren ger stöd ibland och/eller stödet är ej tidskrävande	Stöd Personen har vanligtvis behov av stöd och utföraren ger stöd som är tidskrävande alt. att det krävs två personal	Stort stöd Personen är i behov av mycket stort stöd och stödet som utföraren ger är påtagligt tidskrävande och utförs flera ggr/v
Fysisk/psykisk omvårdnad Avsätter utföraren resurser för att ge den enskilde stöd: <ul style="list-style-type: none"> • i kontakter med sjuk- och tandvård/psykiatri vid motion • avseende tillsyn stöd (av personal) för att förflytta sig avseende fysisk/psykisk omvårdnad (avser boende m. särskild service)? 	☐	☐	☐	☐
Medicinsk omvårdnad Avsätter utföraren resurser för: <ul style="list-style-type: none"> ▪ HSL-insatser, delegerade eller utförda av HSL ▪ personal (boenden med särskild service)? 	☐	☐	☐	☐
Social förmåga Avsätter utföraren resurser för att ge den enskilde stöd: <ul style="list-style-type: none"> ▪ avseende att komma i kontakt med/upprätthålla och vistas i ett socialt sammanhang? ▪ med andra insatser som träfflokal eller sysselsättning? 	☐	☐	☐	☐
Övriga kontakter Avsätter utföraren resurser för att ge den enskilde stöd: <ul style="list-style-type: none"> • avseende kontakter med/ang myndigheter 	☐	☐	☐	☐
Ekonomi Avsätter utföraren resurser för att ge den enskilde stöd: <ul style="list-style-type: none"> ▪ avseende ekonomi eller vardagsadministration? 	☐	☐	☐	☐

Boende/Boendestöd: ADL – Kontakter

Bilaga 2

Fokusera på om utföraren måste avsätta resurser inom varje område för att ge stöd åt den enskilde och i så fall hur mycket? (OBS – det är inte den enskildes behov som ska mätas!)

Aktivitet 	Inget stöd	Visst stöd Personen klarar oftast av att genomföra aktiviteten själv, eller på annat sätt, och utföraren ger stöd ibland och/eller stödet är ej tidskrävande	Stöd Personen har vanligtvis behov av stöd och utföraren ger stöd som är tidskrävande alt. att det krävs två personal	Stort stöd Personen är i behov av mycket stort stöd och stödet som utföraren ger är påtagligt tidskrävande och utförs flera ggr/v
Handla/ärenden Avsätter utföraren resurser för att ge stöd till den enskilde med att handla, t ex ge stöd i att den enskilde handlar mat, kläder eller annat?	☐	☐	☐	☐
Laga mat Avsätter utföraren resurser för att ge den enskilde stöd i att planera och laga mat?	☐	☐	☐	☐
Måltider Avsätter utföraren resurser för att ge den enskilde stöd i att äta regelbundet och varierat, t ex påminna, sitta med vid mat stunder/pedagogisk måltider?	☐	☐	☐	☐
Personlig hygien Avsätter utföraren resurser för att ge stöd till den enskilde med sin personliga hygien, t ex ge stöd i att den enskilde duschar/badar, sköter sin munhygien, rakar sig, nagelvård och hårvård?	☐	☐	☐	☐
Klädsel Avsätter utföraren resurser för att ge den enskilde stöd i att ha på sig t ex rena och hela kläder, kläder för väder och tid på dygnet?	☐	☐	☐	☐
Tvätta Avsätter utföraren resurser för att ge den enskilde stöd i att tvätta, t ex klädttvätt, byte av sängkläder?	☐	☐	☐	☐
Städa Avsätter utföraren resurser för att ge den enskilde stöd i att städa, sortera och kasta?	☐	☐	☐	☐

Hur mätinstrumenten fungerar– bilaga 3 till ärende 325-623/2009

Mätinstrumenten som tagits fram inom socialpsykiatri, liknar de som idag finns inom äldreomsorgen samt för personer med funktionsnedsättning (LSS – personkrets 1 och 2). Mätinstrumenten har också utarbetats med utgångspunkt från DUR. Två instrument har utarbetats, ett för boendeformerna (boende med särskild service och stödboenden) samt boendestöd och ett för sysselsättning.

Modellen baserar sig på en skattning av hur mycket resurser utföraren behöver avsätta för att ge det individuella stöd som den enskilde är i behov av och/eller som överenskommit i samverkan mellan den enskilde, beställare och utförare i en sk handlingsplan samt genomförandeplan.

Tolv aktiviteter ingår i det mätinstrument som ska användas vid resursmätningen inom boendeformerna/ boendestöd och fyra aktiviteter inom resursmätningen för sysselsättningen. Varje aktivitet/förmåga som mäts kan ge 0-6 poäng. Summan av det skattade resursbehovet anger vilken ersättningsnivå, 1, 2 eller 3, utföraren är berättigad till.

Inom insatsformen boendestöd ingår också ett spann av förväntat antal (av utföraren) utförda timmar inom varje ersättningsnivå utöver uppmätta poäng. Detta för att tydliggöra för den enskilde omfattningen av beviljat stöd samt för att tydliggöra insatsens resursåtgång mellan beställare och utförare.

Mätinstrumenten avseende boendeformerna fokuserar på de resurser som utföraren avsätter för att ge den enskilde stöd i att klara de dagliga **aktiviteterna** avseende den personliga omvårdnaden, i hemlivet och vad gäller olika kontakter. Mätinstrumenten avseende sysselsättning fokuserar på olika **förmågor** som krävs för att delta i verksamheten. Är den enskilde beroende av stöd från personal i vald insatsform och i så fall – inom vad och i hur stor utsträckning? Hur stora resurser krävs i så fall av utföraren för att ge den enskilde stöd alternativt att personal måste utföra det helt eller delvis?

Resursåtgången mäts utifrån fyra alternativ:

inget stöd = 0 poäng

visst stöd = 2 poäng (personen klarar oftast av att genomföra aktiviteten själv, eller på annat sätt, och utföraren ger stöd ibland och/eller stödet är ej tidskrävande)

stöd = 4 poäng (personen har vanligtvis behov av stöd och utföraren ger stöd som kräver stor tidsinsats alternativt att det krävs två medarbetare vid genomförandet)

stort stöd = 6 poäng (personen är i behov av mycket stort stöd och stödet som utföraren ger kräver påtagligt stor tidsinsats och utförs flera ggr i veckan)

Aktiviteterna som valts för respektive mätinstrument har kommunicerats i arbetsgrupperna samt med personal som deltog i ett sk ”förtest”. Samtliga har uppfattat att valda aktiviteter väl avspeglar de arbetsuppgifter som utföraren avsätter mest resurser för att utföra. Ingen synpunkt fanns på att någon aktivitet eller arbetsuppgift saknades/missades. Däremot fanns det funderingar kring hur instrumentet mätte behovet av dubbel personalinsats som ofta kan förekomma inom socialpsykiatri av t ex säkerhetsskäl. Stadsledningskontoret har därför tydliggjort i instrumentet hur denna resursåtgång ska mätas, enligt ovan. Anvisningar och utbildning för hur mätningarna ska utföras kommer också att utarbetas respektive erbjudas under året.